

Návrh multikriteriální Metodiky hodnocení 2013

Jiří Málek

zasedání VR TAČR, 2.11.2012

Proč nová Metodika ?

- Současná Metodika (2010-2012) je oprávněně kritizována pro některé nedostatky
- Nelze čekat na výsledky projektu IPn Metodika, které budou v implementovatelné podobě k dispozici nejdříve v roce 2015

Východiska

- RVVI na 258. zasedání dne 22.10. 2010 zadala KHV úkol vypracovat návrh Dlouhodobých principů hodnocení VO
- Princip 1: Předpokládá se vznik „velkého“ hodnocení, které na základě výstupů IPN oborově specifických metodik... Do doby, než vznikne, bude pilotně ověřeno a schváleno, bude fungovat „malé“ hodnocení, probíhající každoročně na základě sběru dat v IS VVI

Co je třeba vyřešit v Metodice

- Změnit způsob hodnocení aplikovaného výzkumu
- Zavést hodnocení kvality v rámci oborových skupin napříč všemi VO
- Provést dokonalejší verifikaci a hodnocení výsledků v rámci oborů NRRE

Stav přípravy

- RVVI pověřila na svém 271. zasedání KHV a zpravodaje rozpracováním varianty multikriteriálního hodnocení výsledků VO, tak aby Rada mohla zvážit návrh na implementaci po dobu přechodného období
- Návrh „Principů M13“ byl připraven a schválen KHV 20.9.
- Projednán v předsednictvu Rady 5.10.
- Byl předložen na říjnové zasedání RVVI

Hlavní principy návrhu

- Kombinace současného systému hodnocení na základě RIV (pilíř I), hodnocení kvality v rámci oborových skupin (pilíř II) a hodnocení aplikovaného výzkumu (pilíř III)
- Minimalizace nákladů na hodnotící proces, minimalizace administrativní náročnosti, jednoduchost a srozumitelnost.

Další principy

- Výstupem Hodnocení 2013 budou body, Metodika však nebude obsahovat přímou vazbu na finance VO
- Platnost Metodiky bude omezena po dobu přechodného období
- Cílem je podpořit excelenci, proto nelze vyloučit průběžné korekce některých parametrů a to tak, aby nedocházelo ke skokovým změnám v bodech

Hodnocení výsledků (I.pilíř)

- Hodnocení je založeno na zhodnocení výsledků typu J, B, C, D (tzv. publikační výsledky) v RIV (nově zařazen SCOPUS)
- Definice zůstanou v prvním roce hodnocení tak, jak jsou dány současnou Metodikou
- Obory a obor. skupiny zůstanou definovány dle stávající Metodiky, pro každý obor budou určeny relevantní typy výsledků, včetně procentního podílu
- Výsledky typu B a C projdou peer-review hodnocením (subpilíř I)
- Nezůstane extra bodování časopisů Nature a Science
- Každá oborová skupina má přidělen procentuální podíl na celkovém počtu bodů

Peer-review výsledků mimo J_{IMP} (subpilíř I.)

- Peer-review všech uplatněných výsledků v kategoriích B, C, J_{REC} , J_{NEIMP} a D ve struktuře panelů oborových skupin a sub-panelů
- Hodnotící proces rozřadí výsledky do 4 skupin cca. v poměru 1 : 5 : 10 : 20
- Při ustavování (sub)panelů se bude přísně dbát na (i) vyloučení konfliktu zájmů, (ii) vysokou odbornost hodnotitelů v daném oboru, (iii) posouzení každého výsledku několika hodnotiteli, (iv) koordinaci uplatňování kritérií napříč (sub)panely, (v) transparentnost.
- Logistika a procesy verifikací a hodnocení budou předem ověřeny (na již uplatněných výsledcích)

Výzkumná kvalita (II. pilíř)

- Každá VO (univerzity po fakultách) sama vybere určitý počet libovolných výsledků v RIV, které sama považuje za excelentní (včetně oboru kde má být výsledek posuzován)
- Výsledky budou posouzeny expertními panely v rámci oborových skupinnapříč všemi VO a rozřazeny do tříd excellence (např. A,B,C nebo A,B)
- Bude určena kvóta pro počet výsledků vybraných danou VO k expertnímu posouzení, (např. jeden výsledek na každých 10 MKč instit. podpory)
- Budou stanovena pravidla pro míru příspěvku dané VO k danému výsledku (pokud půjde o výsledek více institucí)

Alokace bodové hodnoty (II. pilíř)

- Zpočátku bude tomuto indikátoru alokována malá část celkové bodové hodnoty (např. 8 až 15%)
- V nultém roce budou tímto procentem alokovány body přes všechny instituce v dalším roce se každé instituci příslušná částka procentuálně zvýší, nezmění nebo sníží podle zařazení jejich vybraných výsledků do tříd excelence
- Výpočet rychlosti zvyšování či snižování bodové hodnoty pro VO bude respektovat pravidla: (i) změna je mírná, (ii) za nejlepší se přidává a za nejhorší ubírá, (iii) suma bodů za obor se nemění

Aplikovaný výzkum (III. pilíř)

- Bodové ohodnocení výsledků bude odvozeno nikoli z jednotlivých vyprodukovaných výsledků druhu P, F, G, H, N, R, V S, Z a T, ale z finančních nákladů potřebných pro vyprodukování těchto výsledků
- Do bodového ohodnocení výsledků aplikovaného výzkumu nebudou započítávány finanční prostředky, které byly získány prodejem těchto výsledků
- Zvažuje se též hodnocení projektů smluvního výzkumu, které jsou obvykle sjednávány přímo mezi podniky či organizacemi (Legislativa)
- Kalkulace finančních nákladů bude omezena pouze na osobní a doplňkové náklady (mzdy), které vyplatila VO svým zaměstnancům (z důvodu minimalizování vlivu různých subdodávek, prostředků za nákup investic či služeb)

Alokace bodové hodnoty (III. pilíř)

- Jednotlivým oborovým skupinám bude přiděleno určité procento bodů
- Tyto body budou rozděleny v poměru mzdových nákladů vyplacených VO na realizaci aplikovaného výzkumu z projektů TAČR, MPO atd. (příp. smluvního výzkumu)
- Pro tento typ hodnocení však nebude možné uplatnit finanční náklady vyplývající z výzkumných záměrů, rozvojových projektů MŠMT, rozvojových projektů z fondů EU (např. OPVK, VaVpI), nebo z infrastrukturních projektů výzkumu a vývoje

Garanti jednotlivých pilířů (KHV)

- prof. Zdeněk Němeček, MFF UK (pilíř I.)
- doc. Daniel Münich, CERGE UK (subpilíř I.)
- prof. Tomáš Opatrný, PřF UP (pilíř II.)
- prof. Josef Psutka, FAV ZČU (pilíř III.)

Co ještě chybí ?

- Navrhnout způsob započtení bodových hodnot jednotlivých pilířů
- Je třeba doplnit naznačené detaily hodnotícího postupu (ustavení panelů, stanovení bodových kvót atd.)
- Připravit finální návrh M2013 a ponechat dostatek času pro vnitřní připomínkování RVVI a OK
- Pokračovat v diskusích s poskytovateli a odbornou veřejností